

JOHANNES HAHN

Regionális politikáért felelős európai biztos

A Panorama Johannes Hahn biztossal beszélgetett, hogy megtudjuk, mi a véleménye a kohéziós politika eddig elért sikereiről, illetve a következő évtizedre vonatkozó új céljairól és a rá váró kihívásokról, így például az Európa 2020 stratégia prioritásaihoz kapcsolódó reformokról.

Mi áll az ötödik kohéziós jelentésben?

A jelentés mindenekelőtt megerősíti, hogy az EU régiói közötti konvergenciát illetően az utóbbi időben megfigyelt tendenciák továbbra is érvényesülnek, ez pedig az egy főre eső bruttó hazai termék (GDP) tekintetében jelentkező regionális különbségek számottevő csökkenéséhez vezetett. Azonban a fejlettebb régiók versenyképesebbek, így innovatívabbak is, magasabb szinten képzett alkalmazottaik vannak, magasabb a foglalkoztatási rátájuk, jobb az infrastruktúrájuk, és jobb minőségű a kormányzásuk.

A jelentés feltérképezi azokat a különbségeket is, amelyeket a környezeti fenntarthatóság terén figyelhetünk meg Európa régiói között. Egyes régiók például rendkívüli mértékben vannak kitéve az éghajlatváltozás következményeinek, máshol sok lehetőség rejlik még a megújuló energia termelésének bővítésében, sok városi központban pedig rossz a levegő minősége.

A jelentés szerint szükség van arra, hogy javítsuk az uniós és az országos szintű politikák, valamint a kohéziós politika közötti koordinációt annak érdekében, hogy támogatni tudjuk a régiókat a bennük rejlő lehetőségek kibontakoztatásában és erőforrásaik kiaknázásában. A jelentés olyan értékelések eredményeit is ismerteti, amelyek megállapították, hogy a kohéziós politika jelentős mértékben hozzájárult a gazdasági, társadalmi és területi kohézió eléréséhez a finanszírozásban részesült területeken.

Végül az ötödik kohéziós jelentésben a Bizottság megfogalmazta néhány kulcsfontosságú elképzelését a kohéziós politika reformjára vonatkozóan. Ezek egy hosszan elhúzódó vita eredményeit tükrözik, amely a 2007-ben közzétett negyedik kohéziós jelentés nyomán kezdődött. Az ötödik jelentés általánosságban körvonalazza a kohéziós politika jövőjét. Kitér küldetésére és szerkezetére; arra, hogy miként fokozható és javítható a kohéziós politika hatása a minél nagyobb európai szintű hozzáadott érték elérése érdekében; hogyan erősíthető meg még jobban a kohéziós politika kormányzási folyamata és az érintett felek bevonása; valamint hogyan ésszerűsíthető és egyszerűsíthető végrehajtása.

Hogyan járulnak hozzá a régiók és különösen a kohéziós politika az Európa 2020-as célkitűzések teljesítéséhez?

Az ötödik kohéziós jelentés igazolja, hogy az Európa 2020 stratégiában kijelölt célkitűzések teljesítéséhez integrált módon kell megközelítenünk a befektetéseket, azaz meg kell találnunk a helyes egyensúlyt a különböző típusú befektetések között. Ez azt jelenti, hogy figyelembe kell vennünk az EU egyes régiói közötti jelentős eltéréseket, különösen a rájuk sajátosan jellemző földrajzi nehézségeket és lehetőségeket annak érdekében, hogy a régiók fejlődésének egyetlen volta ne akadályozhassa a növekedési potenciál kihasználását.



Melyek a kohéziós politika számára a 2013 utáni időszakra vonatkozóan javasolt reform legfőbb elemei?

A kohéziós politikát mindenekelőtt összhangba kell hozni az Európa 2020 stratégia prioritásaival, tehát az intelligens, a fenntartható és az inkluzív növekedéssel. Ezenkívül arról is gondoskodnunk kell, hogy a tagállamok és a régiók az uniós és az országos erőforrásokat kisszámú kiemelt célra összpontosítsák, mégpedig saját egyedi kihívásaik függvényében. Továbbá az is fontos, hogy erősebb ösztönzőket és támogatási feltételeket vezessünk be, különösen olyan területeken, amelyekbe a kohéziós politika pénzt fektet be, így például a közlekedési és környezeti infrastruktúra, az oktatás és a képzés, illetve a kutatás és fejlesztés (K+F), valamint az innováció terén. Ez lehetővé tenné a kohéziós politikai intézkedések hatásosságának javítását.

Negyedik elemként a kohéziós politikát egy erőteljesebben eredményorientált végrehajtási rendszer felé kell elmozdítanunk, nagyobb hangsúlyt fektetve a teljesítményre. Támogatnunk kell az új pénzügyi eszközök használatát is, hogy eltávolodjunk a hagyományos, pályázati támogatáson alapuló finanszírozástól olyan innovatív módszerek felé, amelyek kölcsönökkel kombinálják a támogatásokat. Az ilyen típusú pénzügyi eszközök a 2007–13. időszakban 10 milliárd eurót tettek ki. Javítanunk kell a meglévő eszközöknek a kedvezményezettekhez történő eljuttatásán, valamint ki kell ezek hatókörét és nagyságrendjét terjeszteni úgy, hogy más területeket is lefedjenek. Végül végrehajtási rendszereink ésszerűsítésére és egyszerűsítésére is szükség van, hogy javítani tudjuk a politika számonkérhetőségét és átláthatóságát.

Milyen szerep jut a területi kohézióknak?

A Lisszaboni Szerződés elfogadásával a területi kohéziót is felvettük a gazdasági és a társadalmi kohézió célkitűzései mellé. Mindig is részét alkotta az európai kohéziós politikának, de fontos, hogy a 2013 utáni időszakban megerősítsük ezt a dimenziót. A területi dimenzió különösen fontos a városi, illetve a vidéki területek számára. A kohéziós politika továbbá központi szerepet játszhat abban is, hogy

javuljon a határon átnyúló és tágabb transznacionális térségek helyzete, valamint az olyan régióké, amelyek szigetjellegűek, nehéz megközelíthetőségük (például a legkülső és szubarktikus régiók), alacsony népsűrűségük vagy hegységben fekvésük miatt szenvednek hátrányt. Például hozzájárulhat megközelíthetőségük javításához, a gazdasági tevékenység fenntarthatóságához, valamint a gazdaság diverzifikációjának előmozdításához.

Mikor tudják meg az egyes régiók, hogy mennyi pénzügyi támogatást kapnak 2013 után?

Az ötödik kohéziós jelentés csupán általános iránymutatásokat tartalmaz a politika jövőbeli szerkezetére vonatkozóan. Azonban a 2013 utáni időszak szabályozó keretrendszerére vonatkozó jogszabályjavaslatokat kísérő pénzügyi javaslatok várhatóan 2011 második felében elfogadásra kerülnek.



A határt átszelő új út építése Görögország és Bulgária között, Drama, Görögország.